Waarom laten vrouwen het cervixuitstrijkje afnemen door een gynaecoloog en niet door hun eigen huisarts?

Haio: REZAEI Hoda , V.U.B.
Promotor: VANDEVOORDE Jan , V.U.B.
Praktijkopleider: DE KEERSMAECKER Raphaël , VAN TILBORGH Katrijn

Context: Cervixkanker is heden ten dage een belangrijk gezondheidsprobleem. Periodieke screening op cervixkanker door middel van het cervixuitstrijkje is een zinvolle preventieve interventie en behoort tot het takenpakket van de huisarts. Er wordt echter gezien dat het cervixuitstrijkje de afgelopen jaren steeds meer door gynaecologen wordt afgenomen en steeds minder door huisartsen.

Onderzoeksvraag: Waarom laten vrouwen het cervixuitstrijkje afnemen door een gynaecoloog en niet door hun eigen huisarts?

Methode: Dit onderzoek werd uitgevoerd in een huisartsenpraktijk te Sint-Truiden; een stad in de Belgische provincie Limburg. Het onderzoek betrof een prospectief observationeel onderzoek, waarbij gegevens werden verzameld middels een vragenlijst. Alle vrouwelijke patiënten van 25 tot en met 64 jaar, die de huisarts consulteerden ongeacht welk probleem, werden gevraagd een vragenlijst anoniem in te vullen. Vragenlijsten werden verzameld over een periode van drie maanden.

Resultaten: Van de 213 ge?ncludeerde vrouwen in dit onderzoek, werd bij bijna 60% het eerste uitstrijkje afgenomen bij de gynaecoloog. De rest had dit laten doen bij de huisarts. Na het eerste uitstrijkje verkoos de meerderheid van de vrouwen (bijna 56%) de eigen huisarts boven de gynaecoloog voor haar vervolguitstrijkje(s). Dit onderzoek toont tevens aan dat waar de vrouw haar eerste uitstrijkje liet afnemen een sterke onafhankelijke voorspeller is geweest voor waar de vrouw haar vervolguitstrijkje(s) heeft laten uitvoeren. (OR=11,48, P<0,001) Van de vrouwen die altijd of liever naar de gynaecoloog gingen voor hun uitstrijkje gaf 68,2% aan dat zij na hun eerste uitstrijkje uit gewoonte zijn blijven terug gaan naar de gynaecoloog voor hun vervolguitstrijkje(s). Dit was verreweg de vaakst genoemde reden om bij de gynaecoloog het uitstrijkje te laten afnemen. In dit onderzoek is tevens naar voren gekomen, dat de richtlijn niet goed is toegepast als het gaat om de leeftijd waarop de vrouw voor het eerst gescreend werd. Bijna de helft van de vrouwen (47,4%) had een leeftijd onder de 25 jaar ten tijde van haar eerste screening.

Conclusie: De plaats waar het eerste uitstrijkje wordt afgenomen, lijkt een cruciale rol te spelen in de keuze waar de vrouw haar vervolguitstrijkjes laat uitvoeren. Dit impliceert dat er een belangrijke en uitdagende taak ligt weggelegd voor de huisarts om ervoor te zorgen dat de vrouw haar eerste uitstrijkje laat afnemen bij de huisarts. De huisarts moet de patiënte dus al op de hoogte te brengen van het cervixuitstrijkje v??r de screeningsleeftijd van 25 jaar. Dit is dan tevens een uitgesproken mogelijkheid om de aanbevolen screeningsleeftijd en screeningsintervallen met de vrouw te bespreken. Deze inzichten brengen met zich mee dat er mogelijk een andere manier van aanpak en organisatie nodig is door de huisarts. Maar als dit bereikt kan worden, dan zal dat mogelijk kunnen betekenen dat vrouwen in de toekomst het cervixuitstrijkje weer steeds meer zullen laten afnemen door hun eigen huisarts en steeds minder door de gynaecoloog.